

ode aan E V A. (Maud Vanhauwaert, in opdracht van Socius)

We kennen haar allemaal
de vrouw der vrouwen, zij
met haar vijgenblad
voor haar lage kruintje
in de tuin van Eden, zij
die zich liet verleiden
tot het eten van een appel.

[naar de minister toe:]

een appel ?
wat zeg u, een appel?
heeft u een appel gegeten, mevrouw?
dat meent u niet!
mevrouw, hier, op de eerste rij, heeft een appel gegeten!
dames en heren, ik moet u toch even de verontrustende mededeling doen
dat mevrouw hier een appel heeft gegeten. Zonde, zonde!

Nee, dames en heren
de tijden waarin het eten van een appel
zondig was, zijn lang vervlogen.

Bij mij op de lagere school
-en ik ben even zo stoutmoedig die uit te breiden naar ook uw lagere school-
was het eten van een appel een deugd.

Brave kinderen aten een appel
stoere kinderen zondigden zich
aan een reep chocola, in blikkerende folie
gewikkeld.

Ik behoorde, voor alle duidelijkheid,
tot de deugdzame categorie
en heel eerlijk:
ik vond dat jammer.

Ik vond het jammer
dat niemand eens naar mij wees: jij, kleine zondares.
Ik vond het jammer dat er geen strenge inspectrice
voor de klasdeur stond
die mijn handjes controleerde
voor ik binnen mocht
-met je plakkerige vingertjes
biecht maar op!-

Dat gebeurde nooit.

Sneeuwwitje liet ons in de waan
van het gevaar
maar ik mocht zoveel appels eten als ik wilde,
ik mocht zelfs de pitjes en het hele klokhuis opschroffen
ik kon twee appels als borsten dragen:

dan nog: er was geen haan die erom kraaide
geen heks die mij vergiftigde.

Appels

waren gewoon goed, gezond
en daarom, geeft u toe: stom

Toch?

Misschien is het een gevolg
van mijn veilige en al te deugdzame jeugd
-dat kan-
maar ik voel mij weinig aangetrokken tot
wat alleen maar goed, braaf en gezond is

Ik heb, na het eten van een micro-wave hamburger uit de GB
dan ook echt geen bolemische neigingen
en zolang ik niet uit mijn eigen voegen barst
en mijn lichaam geen belemmering vormt voor mijn geest
ben ik al tevreden.

Kookprogramma's vind ik vaak van een saaiheid
waarvan ik
zelfs ik, jonge vrouw, slecht gemarineerde kloten krijg,
en mijn keuken is dan ook een koude, weinig bezielde plaats.

Toch was het, dames en heren
net in een keuken, een andere keuken,
dat, een paar weken geleden,
mijn deugzaamheid nog eens heerlijk
werd aangetast.

In die keuken, zag ik,
aan de muur, een metalen plaat
waaraan een hele reeks scherpe messen
magnetische kleefden.

De messen blikkerden
als foliepapiertjes rond stoere repen chocola.

Ik begreep:
hier dreigt gevaar.

Ik stond in het epicentrum
van een organisatie
een organisatie, weltevestaan, zonder vijgenblad.

Hier geen saaie deugzaamheid,
maar wel: gevaarlijke verleiding.

EVA zegt het zelf: ze is
verleidelijk veggie.

Ze fluistert je toe:

durf je het wel?

Durf je het, gezond eten?

Komaan!

Je zal het je niet beklagen.

EVA schotelt het gezonde voor

op een verleidelijk bedje.

Het gezonde als zonde.

Voor mij schuilt de kracht van EVA net in die wending

en wie haar leert kennen, ziet het:

onder de zweem van wellustige verleiding

is ze frêle,

draagt ze een grote bezorgdheid met zich mee.

Die blikkerende messen in de keuken

snijden niet alleen de groenten fijn

maar trekken ook ten strijde

niet zozeer tegen de niet-veggies

maar wel tegen klimaatverandering, ontbossing,

verlies aan biodiversiteit en watervervuiling.

Voor mij toont EVA aan dat de concentratie op 'gezond eten'

niet alleen een modeverschijnsel is,

niet alleen voortkomt
uit een obsessionele bekommernis om het eigen lichaamsoppervlak,
maar vooral uit een zorg
voor het aardoppervlak.

EVA is er

voor zij die zich bekommeren
niet alleen om hun eigen honger

voor zij die geen andere levende wezens zomaar willen straffen
maar ook

voor zij die niet weten wat de pot vanavond
weer moet schaffen

voor zij verder denkend dan
'ja, maar vroeger at de oermens toch ook vlees'
voor al wie zich niet aan roeste clichés conformeert

voor zij die elke vleselijke hap
tot wereldproblematiek herleiden
maar ook voor zij die zich gewoon
even, oh, nog heel even,
willen laten verleiden

voor zij, tenslotte, die durven veranderen

E. V. A.

niet voor niets, volgens Van Dale:

afkorting van: en vele anderen